

Kedjeskivor eller tandande träbearbetningsklingor är inte säkra i vinkelslipar

Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) och arbetskyddsmyndigheterna har fått kännedom om att det finns träbearbetningsklingor avsedda för vinkelslipar på marknaden. En tandad klinga eller kedjeskiva och vinkelslip är en farlig kombination. Arbetskyddsmyndigheterna ha undersökt arbetsolycksfall som orsakats av att användaren tappat kontrollen över denna typ av kombination.

Som standard får en tandad klinga eller kedjeskiva inte monteras på en vinkelslip. Dessa klingor eller skivor får därför inte heller marknadsföras för att monteras på en vinkelslip. Myndigheterna kommer att intensivövervaka klingor som marknadsförs för vinkelslipar.

För vinkelslipar marknadsförs förutom vanliga slip-, kap- med flera skivor dessutom klingor för träbearbetning. Det finns två typer av klingor. I kedjeskivan roterar en skärkedja runt skivans ytterkant, medan den tandade klingan påminner om den på en cirkelsåg. Centerhållet på dessa för träbearbetning avsedda tillbehör för vinkelslipar är 22,2 mm.

Det kan vara mycket farligt att använda en tandad klinga eller kedjeskiva för vinkelslip för träbearbetning. Sågning av trä med ovannämnda klingor eller skivor kan orsaka ett kast där maskinen slungas mot användaren med hög hastighet. Om det är fråga om en kedja kan den gå av och slungas mot användaren eller någon annan person i närheten.

Bärbara sågar avsedda för träbearbetning har säkerhetsdetaljer som minskar dessa risker. Vinkelslipen är inte avsedd för träbearbetning

med tandad klinga eller kedjeskiva, varför vinkelslipar inte har dessa säkerhetsegenskaper. Dessutom har vinkelslipar normalt en mycket högre rotationshastighet än till exempel en motorsågskedja. Vissa vinkelslipar har en låsbar strömställare, som inte är tillåten i bärbara sågar.

Kombinationen tandad klinga eller kedjeskiva och vinkelslip uppfyller inte krav till maskindirektivet. Som standard får en tandad klinga eller kedjeskiva inte monteras på en vinkelslip. Användning av en sådan klinga eller skiva i vinkelslipen utgör en allvarlig risk för användaren. Dessa klingor eller skivor får därför inte heller marknadsföras för att monteras på en vinkelslip.

Tukes och arbetskyddsmyndigheterna uppmanar företagen att ägna uppmärksamhet åt detta och att avlägsna tandade klingor eller kedjeskivor avsedda för vinkelslipar från försäljning. Dessa produkter kommer att bli föremål för övervakning under innevarande år.

Fortsätter på nästa sida >

Lagstiftningskrav och standarder

Vinkelslipen omfattas av tillämpningsområdet för EU:s maskindirektiv 2006/42/EG, varvid maskinen ska uppfylla de säkerhetskrav som anges i direktivet (i Finland statsrådets förordning om maskiners säkerhet 400/2008, s.k. maskinförordningen).

Skivan i en vanlig vinkelslip omfattas inte som sådan av maskindirektivets tillämpningsområde, utan den betraktas som ett verktyg som omfattas av det allmänna produktsäkerhetsdirektivet (i Finland konsument säkerhetslagen/lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med kraven). Även om verktyg som sådana inte omfattas av maskindirektivet, ska maskintillverkaren ändå i sina bruksanvisningar precisera de väsentliga egenskaperna hos verktyg som kan monteras på maskinen.

Maskindirektivet innehåller en särskild definition av utbytbar utrustning som omfattas av maskindirektivets tillämpningsområde och som därför måste uppfylla direktivets krav. Med utbytbar anordning avses en anordning som en maskin som redan har tagits i bruk själv fäster på maskinen i fråga för att ändra dess funktion eller för att åstadkomma en ny funktion, i den mån denna anordning inte är ett verktyg. Verktygen är förutom ovannämnda slip-, kap- med flera skivor till vinkelslipar till exempel skär och borrhål, som inte ändrar det användningsändamål som maskinens tillverkare har avsett.

En kedjeskiva eller tandad klinga avsedd för vinkelslip anses vara utbytbar utrustning. Till skillnad från slipskivan ger ovannämnda träbearbetningstillbehör vinkelslipen en ny funktion (cirkelsåg) och medför nya, betydande risker.

En utbytbar anordning ska uppfylla de krav som fastställts för maskinerna, dvs. den ska bland annat vara försedd med CE-märkning, ha en EG-försäkran om överensstämmelse samt bruksanvisningar på finska och svenska.

Tillverkaren av en utbytbar anordning ska se till att den utbytbara anordningen och den egentliga maskin som den är avsedd att fästas vid i kombination

En kedjeskiva eller tandad klinga för träbearbetning avsedd för vinkelslip uppfyller inte kraven i lagstiftningen.

uppfyller alla de väsentliga hälso- och säkerhetskrav som gäller dem i bilaga I till maskindirektivet.

De uppgifter om bedömning av överensstämmelse som gjorts för kombinationen av utbytbar utrustning och den egentliga maskinen ska anges i EG-försäkran om överensstämmelse för den utbytbara utrustningen. Instruktionerna för den utbytbara utrustningen ska ange vilken typ av maskiner som anordningen är avsedd att monteras på och innehålla nödvändiga monteringsanvisningar.

Kombinationen tandad klinga eller kedjeskiva och vinkelslip uppfyller inte väsentliga hälso- och säkerhetskrav i bilaga I till maskindirektivet. Som standard får en tandad klinga eller kedjeskiva inte monteras på en vinkelslip.

För vinkelslipar gäller dessutom standarderna SFS-EN 62841-1/AC och SFS-EN IEC 62841-2-3/A11.

Enligt standarden SFS-EN IEC 62841-2-3/A11 för vinkelslipar ska fästande av en kedjeskiva eller tandad klinga på vinkelslipen direkt förbjudas i bruksanvisningarna.

MER INFORMATION:

- > [Arbetskyddsförvaltningens webbtjänst Tyosuojelu.fi > Arbetsförhållanden > Maskiner och arbetsredskap](#)
- > [Arbetskyddsförvaltningens webbtjänst Tyosuojelu.fi > Marknadskontroll > Maskiner och anordningar](#)

